

DRUHÁ KAPITOLA

CASALTA, PRED OSEMŇASTIMI ROKMI

BIANCA

Nepamätám sa, kedy sa môj dar prejavil prvý raz. Bola som primalá, ešte dieťa v matkinom náruči. Mama mi však povedala, že som zvykla ukazovať do prázdnych kútov a so smiechom tliekať rukami, alebo sa prikrčiť, akoby som počula nečakaný hluk, a dokonca aj vystrašene plakať. Už ako bábätko som videla, ako mi pred očami ožívajú ľudia a scény z minulosti Casalty.

Pamätám sa však, kedy som si prvý raz uvedomila, že Lulu nevidí to, čo ja, a že to platí aj o mojich zvyšných sestrách a ostatných ľuďoch. Mala som zhruba päť alebo šesť rokov a ešte stále som bola presvedčená, že celý svet je medzi múrmi Casalty, s mojou rodinou, a že môj dar je skrátka šiesty zmysel, ktorý má každý.

Sedela som na posteli v izbe, ktorú mama pomaľovala bielymi ružami a lúčnymi kvetmi, obrátená k oknu a Lulu mi mávala rukou pred očarenou tvárou.

„Bianca?“

„Pssst! Tá dáma spieva!“

Pri okne sedela žena v dlhých modrých šatách, v ruke držala niečo, čo v mojich detských očiach vyzeralo ako palica omotaná nitou – až

neskôr som sa dozvedela, že to bolo vreteno –, priadla vlnu a spievala si v jazyku, ktorému som nerozumela.

Lulu pozrela na okno, z ktorého sa dalo vyjsť na kamenné schody, kde som ešte v to ráno sedela. Dotkla sa parapetu, pozrela von, a potom sa obrátila ku mne. „Nikto tu nie je.“

Bola som presvedčená, že žartuje, že si zo mňa uťahuje – lebo dáma v modrom sedela rovno predou mnou a jej spev sa ozýval po celej izbe. Mala som to pred očami aj v ušiach, nedalo sa to prehliadnuť. Na hlave mala biely čepiec a ruky tmavé a štíhle...

„Je *tamto*!“

„Nikoho nevidím! A ak tu niekto je, ako to, že sa dokážem dotknúť kameňa?“ sestra niekoľkokrát udrela po parapete.

Ako to dokázala? Ako sa mohla Lulina ruka dotknúť kameňa, na ktorom sedela žena s vretenom?

„Je tam, je *tam*!“ opakovala som zúfalo. Zaplavil ma hrozný pocit, že nemôžem veriť vlastným očiam.

Celá príhoda sa skončila plačom nás oboch. Lulu rozrušilo, že rozrušila *mňa*, a ja som bola otrasená a zmätená. Zrazu som sa nemohla spoliehať na svoje oči a uši. Mama nás vzala do náručia a pomedzi vzlyky a slzy sme jej rozpovedali, čo sa stalo.

„Ona vraví, že tá dáma tam nie je, ale ona tam *je*! Ukážem ti ju, mami!“ Chytila som ju za ruku a začala som ju ťahať k svojej izbe. Keď sme prekročili prah, zazdalo sa mi, že biele ruže namaľované na strope a stenách sa zachveli a preskupili, akoby chceli ukázať na dámu, ktorá si ešte stále pohmkávala.

„Pozri sa! Je *tam*!“

Mama sa ku mne s úsmevom obrátila. Jej pokojný výraz mi napovedal, že sa nemám čoho báť a to, čo sa deje, je správne a dobré.

„Podťe von, dievčatá.“

Keď sme potrebovali niečo prebrať ďaleko od zvedavých uší, vždy sme sa uchýlili na kamenné schody, ktoré viedli po celej dĺžke nášho domu. Už vtedy, keď sme boli malé, sme mali pocit, že v našom dome sa

stretávajú dva svety – svet môjho otca a jeho mužov a svet žien, mamy, jej dcér a našej domácej Matilde. V tých dôverných, takmer tajných okamihoch, keď sme boli s mamou samy, sa s nami zhovárala po anglicky. Otec to zakázal, lebo sa domnieval, že sa budeme mýliť, a tak sa z angličtiny stal tajný jazyk, ktorý sme používali len s mamou.

Ešte stále som plakala, bola som celá rozhorúčená a rozrušená. Mama ma objala okolo pliec a pozrela mi do očí – jej pohľad ma trochu upokojil.

„Jasné, že ti verím,“ povedala ticho. „Ale ani Lucrezia, ani ja ju nevidíme. Nikto iný ju nevidí. Myslím si, že toto je tvoj dar, Bianca. Máš Zrak.“

Vtedy som tomu ešte celkom nerozumela. Ako by som mohla?

„Neboj sa ničoho, čo uvidíš, nemôže ti to ublížiť, sľubujem. A pamätaj, nikdy to nespomínaj pred nikým okrem mňa, Lulu a vašich mladších sestričiek. Nikdy, *nikdy* nedovoľ, aby sa o tom dozvedel tvoj otec, aby to čo i len tušil. Bude to naše tajomstvo, dobre?“

„Bude to naše tajomstvo,“ zopakovala som.

V nasledujúcich rokoch som si to opakovala znova a znova: *Je to naše tajomstvo*, vždy keď mi mama pripomenula, aby som o tom nehovorila. Chcela mi to vštepiť, aby som sa ani náhodou nepomýlila.

Až po rokoch, po tom, čo sa stalo mame a Lulu, som naplno pochopila hĺbku otcovho strachu a odporu k našim darom a dôsledky toho, že sa o nich dozvedel.

Istý čas mi trvalo, kým som pochopila, čo je vlastne Zrak. Minulosť a prítomnosť sa predou mnou miešali a čas fungoval vo vrstvách – dokázala som ich od seba oddeliť a prepadnúť sa do dávno stratených dôb. Môj malý svet obývala nielen moja rodina, Matilde, ľudia z mäsa a kostí, ktorí sa pohybovali v okolí Casalty, ale aj ľudia z dávnych čias, ktorých som postupne spoznala a stali sa súčasťou môjho života.

Videla som vojakov v brnení, ako pochodujú po kopci a zapalujú táborový oheň v našej záhrade, dievčatá v širokých šatách a klobúkoch, ako sa prechádzajú pomedzi naše ruže, deti, ako skáču škôlku na dvore, zatiaľ čo ich matka perie, sklonená nad širokou drevenou kaďou.

Za našimi omietnutými a namaľovanými stenami sa zjavovali kamenné múry a namiesto terakotových dlaždíc som kráčala po voňavej tráve vyrastajúcej z kamenných podláh, videla som gobelíny nad našimi oknami, otvorený oheň namiesto nášho kozuba. Počula som zavýjať vlky, ktoré pred stovkami rokov lovili až dovtedy, kým nevyhynuli, zvuky starodávnych bubnov a flaut, tiché hlasy zhovárajúce sa v kútoch.

Občas som bola nadšená a v nemom úžase, inokedy som sa bála a utekala som za mamou, ktorá mi pomáhala vo všetkom sa zorientovať: ale vždy som to vnímala ako niečo normálne, všedné, šiesty zmysel, ktorý bol rovnaký ako zvyšných päť.

Zakrátko som pochopila, že sa mi to stávalo len v Casalte a nikde inde. Dodnes neviem prečo. Zvyšok sveta mi pripadal dosť nezaujímavý, keď som ho porovnávala so zaujímavými a zvláštnymi výjavmi z domova. Občas som sa sama seba pýtala, nakoľko to bol *môj* dar a nakoľko patrila Casalte, a ja som bola len sprostredkovateľka. Akoby som bola ľudský detektor kovov, ale namiesto kovov som odhaľovala spomienky. Postupne som totiž pochopila, že ľudia, ktorých som videla, nie sú duchovia, duše uväznené medzi dvoma svetmi: boli to odtlačky minulosti.

A mama nám vždy pripomínala, aby sme si svoje dary nechali pre seba. Vedela alebo tušila o nich iba domáca Matilde, ktorá u nás pracovala od nášho detstva, a aj z nej som mala pocit, že celkom neverí, že tie dary naozaj máme. Podľa nej to skrátka bola naša priveľká predstavivosť. Matilde bola praktická spoľahlivá žena, ktorá bola mame a nám nesmierne oddaná.

Nebola to však moja predstavivosť. Minulosť sa predomnou zhmotňovala tak intenzívne, tak pohlcujúco, že som mala buď pocit, že som tam, alebo že ľudia, ktorých som videla, sú *tu*, naživo, s nami. Niekedy som to ani nedokázala rozlíšiť. Ľudí okolo mňa to občas znepokojovalo, ale so sestrami sme boli zvyknuté, že náš život je skrátka taký.

Viola ku mne prvý raz prišla, keď sme boli ešte batolátá. Hrala sa v obývačke na zemi s dreveným domčekom a drevenými bábikami, ktoré sa tvarom trochu ponášali na kolký, s hlavou s vlnitými čiernymi